

En Hij bracht haar tot Adam

Ds. J. IJsselstein - Genesis 1-2

Liturgie:

Psalm 104:1,3

Psalm 104:17

Lezen Genesis 1:26-31

Genesis 2:18-25

Psalm 33:2,7

Psalm 9:1,2

Psalm 45:1,7

Gemeente, voordat we verder gaan met Zondag 41 van de Heidelbergse Catechismus, wil ik eerst deze en volgende keer de middagdienst, de leerdienst besteden aan de Bijbelse instelling van het huwelijk. En dat wil ik vanmiddag doen door met Gods hulp te preken over Genesis 2:18-24.

De preek van gaat over Genesis 2:18-24. We gaan dat Bijbelgedeelte vers-vers met elkaar overdenken.

Te beginnen bij vers 18, 19 en 20. Drie verzen die bij elkaar horen.

Leest u maar mee in uw Bijbel:

Ook had de HEERE God gesproken: Het is niet goed dat de mens alleen zij; Ik zal hem een hulpe maken, die als tegen hem over zij.

Want als de HEERE God uit de aarde al het gedierte des velds en al het gevogelte des hemels gemaakt had, zo bracht Hij ze tot Adam, om te zien hoe hij ze noemen zou; en zoals Adam alle levende ziel noemen zou, dat zou haar naam zijn.

Zo had Adam genoemd de namen van al het vee en van het gevogelte des hemels en van al het gedierte des velds; maar voor den mens vond hij geen hulpe die als tegen hem over ware.

Eén voor één brengt God (zo staat in vers 19) al de dieren bij Adam. Om ze een naam te geven. Niet zomaar een naam, die hij even 'uit zijn mouw schudt'¹. Maar een naam die past bij hun karakter, bij hun manieren van doen, bij hun houding tegenover elkaar en bij hun relatie.

Je kan je voorstellen hoe mooi dit geweest moet zijn. Indrukwekkend!

Dat al die dieren, mannetje en vrouwtje, naar hem toekomen.

Wat moet Adam onder de indruk geweest zijn van de veelkleurigheid van Gods volmaakte schepping.

Alleen... (dat was ook Gods bedoeling) gaandeweg krijgt Adam het idee: Maar..., *ik* ben alleen. *Zij* zijn allemaal met z'n tweeën, maar *ik* heb geen maatje.

En dus, al deze dieren, *zij* zijn allemaal compleet. Maar *ik* ben eigenlijk nog niet compleet.

Als beelddrager van God heb ik zelf nog geen spiegelbeeld. Ik ben alleen...

En... met al deze dieren kan ik eigenlijk geestelijk en emotioneel niet communiceren. Dat kan je je voorstellen, meisjes en jongens. Je kan prima overweg met je kat, met je hond of met je konijn, maar dat blijft altijd op het niveau van dat beest.

Zo voelt Adam het ook.

Zij hebben allemaal een maatje. Maar *ik*, als mens op mijn niveau, niet.

De Heere had het al gezegd in vers 18: *Het is niet goed dat de mens alleen zij; Ik zal hem een hulpe maken, die als tegen hem over zij.*

En nu voelt Adam het zelf ook: *Voor de mens (voor zichzelf) vond hij (Adam) geen hulpe die als tegen hem over ware.*

Eva wordt hier *een hulpe* genoemd. Dat klinkt in onze oren een beetje denigrerend, maar dat is het zeker niet!

Eva wordt straks de helper van Adam. De hulpe die bij hem past. Een hulpe *tegenover*, dat wil zeggen: *die past*.

God schiep de mens man en vrouw, manlijk en vrouwelijk.

We hebben het gelezen in Genesis 1:27. Allebei mens, maar verschillend.

Dat wilde de Heere zo. Dat was het ontwerp, het design, het plan van Zijn schepping.

In bepaalde opzichten *gelijk*, en in bepaalde opzichten *verschillend*.

Laten we dat eerst even wat meer op een rij zetten.

a. Adam en Eva waren in bepaalde opzichten **gelijk**.

Beiden werden ze geschapen naar Gods beeld.

Beiden weerspiegelden ze: Wie God is.

En samen kregen ze dezelfde opdracht. In Genesis 1:28: *En God zegende hen, en God zeide tot hen: Weest vruchtbaar en vermenigvuldigt* (dat is iets voor samen, dat kan je niet in je eentje) *en vervult de aarde en onderwerpt haar*. Bouw en bewaar de aarde.

Adam en Eva waren in bepaalde opzichten gelijk.

b. Maar Adam en Eva waren in sommige opzichten ook **verschillend**.

Beiden geschapen naar Gods beeld, maar met een zeker verschil.

Sommige eigenschappen van God zie je meer bij een vrouw.

Wie kan er het beste *troosten*? Mamma!

Als beelddrager van God: Die troost, meer dan een moeder troosten kan (zie Jes. 66:13).

En sommige eigenschappen van God zie je meer bij een man.

Wie is het *sterkst*? Pappa! (meestal)

Als beelddrager van God: de sterke God (Jes. 9:11).

En (tweede verschil): de Bijbel noemt Adam *hoofd* en Eva (hier) *hulpe*.

Eva is de hulpe van Adam. Dat is een eretitel. Dat is een aanduiding om trots op te zijn.

Want God noemt *Zichzelf* ook: een *Hulpe*!

In Psalm 33: *Hij (God) is onze Hulpe en ons Schild* (Ps. 33:20).

En in Psalm 46: *God is ons een Toevlucht en Sterkte; Hij is krachtig bevonden een Hulpe in benauwdheden* (Ps. 46:2).

Getrouwde mannen, je vrouw draagt een titel waar je diep respect voor moet hebben! En daarbij, uit Genesis 2 blijkt dat je die hulp ook *nodig* hebt. Om te doen wat je moet doen. Ook om God te dienen. Als man kan je niet zonder je vrouw. Ook niet in het dienen van de Heere. Je hebt haar raad, haar advies, haar gebed nodig. En daarmee is tegelijkertijd ook het gemis getekend van degenen die hun vrouw verloren hebben.

Eva wordt de *hulp* van Adam, *tegenover* hem. Op gelijk niveau dus. Niet onder hem, maar tegenover hem.

En daarbij noemt de Bijbel in Efeze 5: Adam het *hoofd* van de vrouw (5:23).

En in die verhouding weerspiegelen beiden ook iets van God. Ook daarin zijn ze geschapen naar Gods beeld. *Ik hoop daar in de volgende preek op terug te komen.*

Adam ziet al die dieren, mannetje en vrouwtje, langskomen. Maar nergens is er een hulp tegenover *hem*. Vers 21 en 22:

Toen deed de HEERE God een diepe slaap op Adam vallen, en hij sliep; en Hij nam een van zijn ribben en sloot derzelve plaats toe met vlees.

En de HEERE God bouwde de ribbe, die Hij van Adam genomen had, tot een vrouw; en Hij bracht haar tot Adam.

God *maakt* Eva. Uit Adam. Naar Zijn (naar Gods) beeld.

En Hij *brengt* haar tot Adam. En Hij *geeft* haar aan hem.

Dus: Gemaakt voor Adam. Gebracht tot Adam. En gegeven aan Adam.

Als het grootste geschenk van God uit de schepping, aan Adam.

En dan jubelt Adam het uit. Zoals je, jonge mannen, mag jubelen van blijdschap op dag van je huwelijk! Deze! Kijk deze! Kijk: *Zij!*

Deze is ditmaal been van mijn benen en vlees van mijn vlees (vers 23).

Nu heb ook ik een bloedverwant. Een mens, zoals ik.

Een mens, maar *anders*. Zeldzaam mooi gemaakt.

Men zal haar Manninne heten, omdat zij uit de man genomen is.

Nu geeft Adam ook zijn vrouw: een naam. De vrouwelijke vorm van ‘man’, *Manninne*.

Adam herkent direct de bedoeling van God. De door God bedoelde eenheid.

Dit is *zijn* maatje, zijn kameraad, zijn vriendin (Hoogl. 1:15 ev.).

Die met hem één zal zijn: met ziel, geest en lichaam.

Want (dat ziet hij) ook *zij* is gemaakt naar Gods beeld.

En God gaf haar aan Adam.

Het was ongetwijfeld een van de gelukkigste dagen van zijn leven.

Om van te zingen, wat nu samen gaan zingen uit Psalm 9:1,2:

<i>Ik zal met al mijn hart de HEER’,</i>	<i>Ik zal in U, mijn God, van vreugd</i>
<i>Blijmoedig geven lof en eer;</i>	<i>Opspringen, in de geest verheugd;</i>
<i>Mijn tong zal mijn gemoed verzellen,</i>	<i>Uw naam zal door mijn psalmgezangen,</i>
<i>En al Uw wonderen vertellen.</i>	<i>O Allerhoogste, lof ontvangen.</i>

We lezen verder in vers 24: *Daarom zal de man zijn vader en zijn moeder verlaten en zijn vrouw aankleven, en zij zullen tot één vlees zijn.*

De man zal vastkleven aan zijn vrouw. Aan elkaar geplakt, door God.

Een vers dat Paulus uitlegt in Efeze 5:31: *Daarom zal een mens zijn vader en moeder verlaten en zal zijn vrouw aanhangen, en zij twee zullen tot één vlees wezen. Deze verborgenheid is groot; doch ik zeg dit ziende op Christus en op de gemeente.*

Dus die eenheid van man en vrouw in het huwelijk is een afspiegeling van de eenheid van Christus en Zijn gemeente.

Met andere woorden het huwelijk (ook dit huwelijk van Adam en Eva) laat zien hoe *God* is, hoe *Christus* is. Het laat ons iets zien van de liefde en van de trouw van God en van Christus.

Het heeft de bedoeling (en dat is *Gods* bedoeling!) om te laten *zien* (letterlijk, zichtbaar!): Zo en nog veel meer houdt God van Zijn kinderen, houdt Christus van Zijn bruid.

Hij zal Zijn bruid, Zijn volk, Zijn Kerk nooit in de steek laten.

Hij zal voor eeuwig Zijn belofte houden. Hij zal Zijn verbond nooit laten verbreken.

En daarmee is tegelijkertijd ook het erge aangeduid van het breken van een huwelijk en van een huwelijksbelofte. Daarom moet je ervoor vechten, mensen.

Je moet er alles aan doen, om een breuk te voorkomen.

En je moet er ook alles aan doen, om te voorkomen dat je huwelijk niet meer is dan gewapende vrede.

Dat is tot grote schade van jezelf, van elkaar en van de kinderen, als je die gekregen hebt. Maar vooral: het schaadt de eer van Christus en van God!

Dan breek je het beeld van de liefde van Christus tot Zijn gemeente.

En dat kan en mag niet.

Waarom staat huwelijk in onze tijd zo onder druk?

Omdat het huwelijk soms (en meer en meer) *anders* gezien wordt, dan God bedoeld heeft. Als plek waar je samen geniet van *hier en nu*. Van welvaart, van geluk, van voorspoed en plezier.

Als een plek voor *mij*, om het gezellig te hebben, om plezier te beleven, om mezelf te ontplooien.

En dus, als de ander niet meer bijdraagt aan mijn welbevinden, aan het bereiken van mijn doelen, aan mijn zelfontplooiing, aan het versterken van mijn ego...

Ja, dan wordt het wel erg moeilijk. Dan houdt op. Dan heb ik er geen zin meer in...

Wat er dan gebeurt, is dat het woordje *wij*, en het woordje *ons*, voor *God*, ingeruild zijn en worden voor *ik* en *mijn*, voor *mezelf*.

Is dat ook niet de pijn, van degenen die daaronder zo lijden? Vaak in diepe eenzaamheid? Omdat de ander alleen voor zichzelf gaat?

Omdat de ander niet meer omkijkt naar degenen aan wie hij of zij trouw beloofd heeft?

Maar misschien wel naar een ander?

Omdat de een de ander in de steek gelaten heeft?

Wat een eenzaamheid, wat een pijn, wat een verdriet wordt er geleden (ook in de gemeente). Wat schaadt dat egoïsme het huwelijk, als instelling van God.

In plaats van die wederzijdse en wederkerige vriendschap, die liefde en trouw die God bedoeld heeft.

Wat is die sinds de zondeval in het gedrang gekomen door onze eigenliefde.

Terwijl het huwelijk een plaats van rust, van geluk en van vrede wil zijn (in voor- en tegenspoed) waar we als man en vrouw *samen* elkaar helpen, dienen, liefhebben en trouw zijn.

Terug naar vers 24: *Daarom zal de man zijn vader en zijn moeder verlaten en zijn vrouw aankleven, en zij zullen tot één vlees zijn.*

Het is (zei ik eerder) voor Adam direct helder: Zij is anders. Zij maakt mij compleet.

En van nu af aan wil God dat we *samen* zijn.

En God maakt het ook direct duidelijk: Ik geef die seksualiteit, die seksuele gemeenschap een exclusieve plek bij jullie *samen*. Dat hoort thuis in het huwelijk, dat Ik voor jullie gesloten heb.

Samen één zijn, in de diepste zin van het woord: emotioneel, lichamelijk en geestelijk.

Exclusief voor jullie, Man en Manninne, Adam en Eva. Zonder wie dan ook daarbij.

Wat blijkt hier overduidelijk, dat seksualiteit een gift van God is.

Een geweldig mooie gift. Een prachtig geschenk.

Waarin man en vrouw hun hoogste liefde naar elkaar tot uitdrukking brengen.

En dat wordt hen *door God* gegeven.

Om daar samen van te genieten. Om daar samen vreugde aan te beleven.

Wat niet zelfde is als: plezier hebben, fun hebben, omdat je eigen lijf je een lekker gevoel geeft. Zo wil God het niet.

Want dan heb je iets heel moois, wat Hij gegeven heeft, gedegradeerd tot iets heel anders. Tot iets lijfelijks, tot iets van ‘vlees’, voor jezelf.

Maar die Adam en die mooie Eva zijn *veel meer* dan vlees. Ze zijn schepsel van God.

Met lichaam (zeker), maar ook met geest en met ziel.

En het is Gods goede wil, dat wij die aspecten van ons mens zijn, niet uit elkaar trekken.

Dat is niet tot eer van God. En daar wordt geen mens gelukkig van.

Een huwelijk dat drijft op seks, mist een basis, en is gedoemd tot mislukken.

God wil dat man en vrouw in *totale eenheid* leven: emotioneel, geestelijk en lichamelijk.

En dat is de reden, jongelui, dat je je goed op huwelijk moet *voorbereiden*.

En dat je niet direct (of later *voor* je trouwen) met elkaar naar bed moet gaan.

Hier in Genesis 2 zie je, dat God het anders wil.

Hij brengt Eva tot Adam.

Dan zegt God, dat een man zijn vader en moeder verlaten moet.

Om dan pas die nieuwe eenheid aan te gaan, uitgedrukt en inhoud krijgend ook in lichamelijk één worden.

Ja, ik snap (ik ben ook niet gek) dat dat botst met alles wat je ziet en hoort in de wereld om je heen.

Maar probeer nu naar God te luisteren, Die het zo goed met ons mensen bedoelt. Stel dat met-elkaar-naar-bed gaan uit tot je huwelijk. En bouw eerst aan een solide fundament daarvoor.

Want man en vrouw zijn sinds het paradijs zondige mensen. Die vooral van zichzelf houden.

Maar God wil je leren in de voorbereidingstijd op je huwelijk, om meer onvoorwaardelijk van *elkaar* te gaan houden. En dat is veel moeilijker dan met elkaar naar bed gaan.

En dat kost *tijd*.

Tijd die je moet nemen. Om samen te praten.

Pas op dat je niet alleen maar druk bent met je werk, met je huis en met die verbouwing.

Investeer tijd in het echt leren kennen van elkaar. Praat met elkaar. Luister geduldig naar elkaar. Leer ontdekken (hoe boeiend is dat!) wie de mens is, die je in je armen sluit.

Wie is deze man, wie is deze vrouw, die God mij geven gaat?

Dat betekent ook dat je (zeker als je een beetje introvert bent) je best moet doen. Om open te leren zijn.

Neem ook tijd om over de Bijbel te praten, over de preek, en over je hart.

Hoe gaan we voorkomen, dat we straks op zondag naar de kerk gaan, maar doordeweeks alleen maar werken?

Hoe gaan we als vreemdelingen leven in deze wereld?

Hoe kijken we aan tegen getrouwd zijn, tegen werken, tegen kinderen krijgen?

Maar vooral ook: Hoe staan we voor God? En: Hoe gaan we leven met God?

Denk niet: Daar is het nog allemaal veel te vroeg voor.

Alsjeblieft, je relatie is geen plek om geestelijk verstoppertje te spelen. Leer alles, echt alles, tegen elkaar te vertellen.

Zo kan je door de tijd heen langzaam en steeds meer naar elkaar toegroeien. Hoe verschillend je achtergrond en je opvoeding wellicht ook zijn.

Ook naar elkaar toegroeien in *vertrouwen*. Want die openheid maakt je kwetsbaar.

Wat je tegen je vriend of vriendin vertelt, vertel je misschien tegen hem of haar alleen.

En dus moet je de zekerheid vinden bij elkaar: Dit is absoluut vertrouwd.

Dus hoe kwetsbaarder je je opstelt, hoe meer het in je relatie aankomt op *trouw*.

Ontrouw maakt alles stuk. Ontrouw is zonde tegen God.

En door zo, naar de wil van de Heere, je seksuele gemeenschap uit te stellen tot je huwelijk, leer je ook *respect* voor elkaar opbrengen. Elkaars grenzen respecteren. Wij, als zondige mensen, moeten voor ons huwelijk (en in ons huwelijk blijvend) leren, dat het

niet gaat om *mijn* wensen, en om *mijn* behoeftes, maar dat het gaat om de *ander*, die we liefhebben en dienen.

Zo leer je ook genieten (echt genieten) van *al het andere* dat God je geeft.

In je vriend of vriendin. Zo'n uniek en mooi mens. Met zo'n uniek karakter en levensverhaal.

Zeker, ook met zo'n aantrekkelijk lichaam, dat bij jou past. Dus is het goed om met elkaar grenzen af te spreken. Tot hoe ver je gaat en waar je stopt, als het gaat om dichtbij elkaar zijn.

Leer elkaar, het mooie van elkaar, het mooie van elkaars karakter, het mooie van elkaars hart, het mooie van elkaars uiterlijk, van elkaars lichaam *lief* te hebben.

Met respect, met verwondering, en met verwachting.

Het wordt je allemaal door God gegeven. Voeg je dus in het plan van je Schepper.

En wees verstandig. Leer eerst die dingen, die meest geduld van je vragen, die het moeilijkste zijn.

Elkaar te respecteren, de ander meer te achten dan jezelf bent.

Om elkaar te dienen, zoals de Heere Jezus dat deed.

Om elkaar lief te hebben. En om trouw te zijn aan elkaar.

En als je getrouwd bent (en u die getrouwd bent) *geef* elkaar dan die liefde.

Zie seksualiteit niet als iets laags. Als iets waar je je voor schamen moet.

God heeft het gegeven om van te genieten. Van die unieke intimiteit, van die geborgenheid, van die liefde, van die veiligheid, in het samenzijn met elkaar.

Zoals God het bedoeld heeft: samen tot één vlees zijn. Daar mag je God hartelijk voor danken.

En misbruik dat alstublieft niet. Als middel om de ander onder druk te zetten, om de ander te misbruiken, of om de ander te negeren of af te danken.

Daar waar het zo gaat om vertrouwen en om kwetsbaarheid, daar maak je de ander zo snel stuk. En dat niet een klein beetje, maar helemaal.

Dat is ook de reden, jongelui, dat je niet met Jan en allemaal, met Janneke en iedereen moet flirten: leuk, spannend, gezellig, gewoon voor de fun... Maar zonder de hechtheid en de trouw van hoe God het wil. Om jou en die ander te beschermen.

Laat nooit je eigen plezier gaan boven het respect voor de ander, die zich misschien wel (achteraf) als oud vuil aan weg gezet voelt.

En laat nooit je eigen plezier gaan boven Gods goede gebod.

We voelen Gods geboden vaak als beperkend. Dit mag niet, en dat mag niet...

Maar *waarom* mag dat niet?

Omdat je jezelf en de ander erdoor zou schaden.

En ook omdat je op die manier gaat missen, wat God je eigenlijk wilde geven: iets moois, iets geweldigs. Alleen de liefde van Christus, gaat boven de liefde van mijn vrouw. En voor haar boven mijn liefde.

Jongeren, God wil je een schat geven. Neem geen genoegen met de cadeautjes die je zelf inpakt en uitpakt.

Getrouwde stellen, God wilde je een schat geven. Als dat zo niet aanvoelt, doe er dan wat aan!

Laat je zelfliefde, je egoïsme dan gebroken worden bij het kruis van Christus.

En zoek hulp. Voordat het stuk is.

God geeft aan Adam, Eva als hulp tegenover hem. En God knoopt die twee in een blijvende en intieme verbondsrelatie zo aan elkaar, dat het niet meer stuk *mag* gaan, tot de dood hen scheidt. Want *wat God samengevoegd heeft, scheidt de mens niet* (Matt. 19:6).

En dat leven naar Gods gebod, wil de Heere zegenen. Daar, waar zo, naar Gods plan, liefde woont, daar gebiedt de Heere Zijn zegen. Daar wil de Heere ook bijzonder werken door Zijn Woord en Geest.

Daar gaan ook een liefhebbende man en vrouw meer en meer zien: Onze liefde is zo bijzonder, zo uniek! ‘Maar, lieverd, er is er Eén..., mijn Christus, mijn Bruidegom... Hij is mijn *Aller*-liefste. Zijn liefde is weergaloos. Ik geniet zo van je hart, van de schoonheid van wie je bent, zo vol liefde en trouw, zo hecht, zo uniek... Maar Christus, Hij is veel schoner dan wie dan ook van de mensenkinderen!’

Wat is dat een zegen! Als je samen de Heere het *allermeest* mag liefhebben en dienen.

Dan zal het zeker moeilijk zijn, als je ooit van elkaar scheiden moet. Als de dood ons scheidt.

Maar dan mag je beiden weten: Er is er maar Eén die echt recht heeft op mijn man of vrouw. Ik heb haar, ik heb hem *gekregen*, als onverdiende gift, als *geleend* voor de tijd van nu. Maar Hij heeft haar, Hij heeft hem *gekocht* met de prijs van Zijn kostbare bloed. Ik had haar, ik had hem tijdelijk *geleend* gekregen.

Maar zij is, hij is Zijn onvervreemdbare *eigendom*.

En niets kan ons beiden scheiden van de liefde van Christus (Rom. 5:39).

Lieve mensen, dat was Gods doel. Toen Hij Adam schiep. Toen Hij Eva schiep en tot Adam bracht. En de band van het huwelijk aan hen gaf.

Bid veel, gemeente, echtparen, jongeren op weg naar je huwelijk, of je zo samen de Heere mag liefhebben, dienen en vrezen.

Of je zo samen, naar de wil van Gods goede geboden, mag leven voor Zijn aangezicht.

Amen.

Slotzang Psalm 45:1 en 7

Mijn hart, vervuld met heilbespiegelingen,
Zal 't schoonste lied van ene Koning zingen;
Terwijl de Geest mijn gladde tonge drijft;
Is z' als de pen van een, die vaardig schrijft.
Beminnelijk Vorst, Uw schoonheid hoog te loven,
Gaat al het schoon der mensen ver te boven;
Genâ is op uw lippen uitgestort,
Dies G' eeuwiglijk van God gezegend wordt.

Straks leidt men haar in statie, uit haar woning,
In kleding, rijk gestikt, tot hare Koning;
Zo treedt zij voort met al de maagdenstoet,
Die haar verzelt, U vrolijk tegemoet.
Zij zullen blij, geleid met lofgezangen,
De vreugde voên, die afstraalt van haar wangen,
Tot zij, daar elk gewaagt van hare lof,
Ter bruiloft treên in 't koninklijke hof.